

PENDAHULUAN

A. Pengenalan

Karyawan Mahua Siswazah Universiti-universiti Taiwan

(马华留台作家) merujuk kepada karyawan Mahua yang melanjutkan pelajaran ke Taiwan dan menggunakan bahasa Cina untuk menghasilkan ciptaan karya sastera Mahua. Pada asasnya, mereka dapat dibahagikan kepada tiga kategori utama iaitu :

- (a) Tamat pengajian dan pulang ke tanah air.
- (b) Tamat pengajian tetapi menetap di Taiwan.
- (c) Menjadi warganegara Taiwan.

Karyawan tersebut menjadi fokus dalam kajian disertasi ini disebabkan fiksyen-fiksyen yang dihasilkan oleh mereka telah mendapat penilaian yang tinggi dalam arena sastera Cina sedunia. Usaha mereka dalam mencipta karya sastera juga telah membawa reputasi yang baik kepada arena sastera Mahua di Malaysia. Pencapaian karyawan tersebut dalam bidang penulisan kreatif kesusasteraan Cina telah berjaya meningkatkan imej dan martabat sastera Mahua di mata dunia. Penulisan feminisme pula merujuk kepada penulisan feminin yang menjadi tema dalam fiksyen karyawan tersebut. Kajian ini merangkumi tiga orang karyawan terkenal iaitu Li Yongping (李永平), Shang Wanyun (商晚筠) dan Pan Yutong (潘雨桐) sebagai wakil kepada karyawan Mahua siswazah universiti-universiti di Taiwan. Genre yang menjadi fokus dalam kajian ini ialah genre fiksyen. Sejauh manakah

pencapaian karyawan Mahua di kalangan siswazah universiti-universiti Taiwan? Apakah ciri-ciri istimewa yang terkandung dalam karya fiksiyen karyawan tersebut? Apakah tema dan mesej yang tersurat dan tersirat dalam karya-karya fiksiyen mereka? Apakah keistimewaan bagi perwatakan feminin yang dicipta? Semua ini akan dibincang dalam kajian disertasi ini.

B. Tujuan dan Objektif Kajian

Kajian disertasi ini bertujuan meninjau kepentingan karya-karya fiksiyen yang dicipta oleh karyawan Mahua di kalangan siswazah universiti-universiti Taiwan. Fokus kajian akan ditumpukan kepada penulisan feminin yang menjadi tema dalam fiksiyen-fiksiyen karyawan tersebut. Ulasan dan penilaian yang sewajarnya akan dibuat terhadap karya-karya fiksiyen tersebut. Objektif kajian disertasi ini boleh dirumuskan seperti berikut:

- i. Melihat keseluruhan pencapaian dan kepentingan karyawan Mahua siswazah universiti Taiwan dalam arena sastera Cina.
- ii. Meninjau penulisan feminin yang menjadi tema dalam fiksiyen-fiksiyen tiga orang wakil karyawan tersebut iaitu Li Yongping, Shang Wanyun dan Pan Yutong.
- iii. Membuat ulasan dan analisa terhadap perwatakan feminin dan tema fiksiyen yang dicipta oleh karyawan tersebut. Penilaian dan pandangan pengkaji juga akan diselitkan dalam kajian ini.

C. Skop Kajian dan Analisis Struktur Kajian

Skop kajian dalam penulisan disertasi ini tertumpu kepada fiksyen-fiksyen yang dihasilkan oleh tiga orang penulis mapan di kalangan siswazah universiti-universiti Taiwan, iaitu Li Yongping (1947~), Shang Wanyun (1952~1995) dan Pan Yutong (1937~) dari tempoh 1970 hingga 1995. Genre fiksyen dijadikan fokus dalam kajian ini disebabkan fiksyen karyawan tersebut mendapat sambutan hangat dan pengiktirafan di seberang laut. Tambahan lagi, kita mendapati bahawa karya fiksyen dan kritikan fiksyen ini telah menjadi semakin popular di media massa. Contohnya di Taiwan, walaupun pasaran karya sastera sedang mengalami kemelesetan tetapi buku-buku fiksyen masih menduduki tempat yang utama. Keadaan ini terjadi mungkin disebabkan fiksyen kontemporari dapat memberi kritikan dan kesedaran kepada para pembaca ketika berhadapan dengan perubahan dari segi sosial, kebudayaan dan politik. Fiksyen juga dikatakan dapat dipersembahkan dengan lebih berjaya berbanding dengan jenis-jenis karya yang lain.¹ Dari segi yang lain, fiksyen dengan pemaparan plotnya yang disertai dengan perwatakan manusia merupakan genre yang paling mudah diterima umum.

Saya memilih ketiga-tiga orang karyawan tersebut sebagai sasaran kajian tesis saya berdasarkan sebab-sebab berikut :

---

¹ Pendapat ini dikemukakan oleh Zheng Mingli (郑明俐), salah seorang pengkritik sastera yang terkenal di Taiwan. Sila lihat Zheng Mingli, *Kritikan Kesusasteraan Kontemporari di Taiwan : Kritikan Novel* 《当代台湾评论大系：小说批评》, (Taipei : Kedai Buku Zhengzhong, 1993).

- (a) Mereka pernah menuntut di Taiwan dan hasil karya mereka mendapat tempat dalam arena sastra Taiwan. Dari segi pencapaian, karya mereka dapat bersaing dengan karyawan Tanah Besar China dan Taiwan, malahan ada yang mempunyai kelebihan.
- (b) Pencapaian mereka di arena sastra Mahua adalah amat tinggi dan karya mereka pula diberi penilaian yang tinggi. Ini dapat ditunjukkan melalui hadiah sastra yang diperolehi dan pengakuan dari kalangan para penkritik sastra.²
- (c) Selain latar belakang yang sama, ketiga-tiga orang karyawan tersebut juga mencipta karya fiksiyen yang mempunyai persamaan dari segi tema fiksiyen, terutamanya dalam penulisan feminin.
- (d) Ulasan dan analisa terhadap fiksiyen adalah berkisar di sekitar penulisan feminisme, sama ada secara tersurat ataupun tersirat, ketiga-tiga orang karyawan tersebut masing-masing menunjukkan kesungguhan bagi membela nasib kaum wanita dalam fiksiyen-fiksiyen mereka.
- (e) Penulisan feminisme dijadikan tumpuan utama dalam kajian disertasi ini juga disebabkan terdapatnya teori-teori feminisme barat yang akan dijadikan sebagai sokongan yang kukuh dalam mengulas fiksiyen karyawan-karyawan tersebut.

---

² Huang Jinshu (黄锦树) berpendapat bahawa dari segi pencapaian dan keupayaan, karyawan Mahua siswazah universiti-universiti Taiwan telah mengatasi karyawan Mahua yang sedia ada. Sila rujuk Huang Jinshu (黄锦树), *Sastra Mahua: Sifat Kecinaan, Bahasa dan Sejarah Sastra* 《马华文学: 内在中国. 语言与文学史》, (Kuala Lumpur : Pusat Sumber dan Penyelidikan Huazi, 1996), hal. 43-44.

Pilihan fiksi dalam kajian disertasi ini adalah berdasarkan prinsip-prinsip berikut :

- (a) Karya fiksi yang dihasilkan oleh tiga orang karyawan Mahua siswazah universiti Taiwan yang terkenal iaitu Li Yongping, Shang Wanyun dan Pan Yutong. Fiksi-fiksi ini terdiri daripada fiksi yang telah diterbitkan dalam bentuk buku ataupun fiksi eceran yang dipaparkan di ruangan akhbar dan majalah, sama ada di dalam negeri ataupun di luar negara.
- (b) Fiksi-fiksi yang dijadikan sebagai pilihan teks kajian harus berlatarkan penulisan perwatakan feminin. Ia tidak kira bangsa dan watak utama ataupun watak sampingan.
- (c) Terdapat karya fiksi ciptaan ketiga-tiga orang karyawan tersebut yang tidak akan dibincangkan secara terperinci disebabkan tidak terdapat penulisan feminin. Dengan kata lain, hanya fiksi yang mengandungi penulisan feminin akan diberi ulasan dan penilaian. Contohnya karya Li Yongping yang penting *Lautan Timur Hijau* 《海东青》 (1992) merupakan sebuah karya fiksi yang bertemakan politik Taiwan dan tidak akan dibincangkan dalam disertasi saya. Karya *Lautan Timur Hijau* merupakan sebuah fiksi yang melebihi 500,000 patah perkataan, walaupun karya ini menceritakan hubungan persahabatan di antara seorang profesor dengan seorang budak perempuan yang berumur 7 tahun, tetapi sebenarnya ia

berkisarkan perkembangan politik Taiwan.³ Manakala karya fiksiyen Li Yongping pada peringkat awal yang berjudul *Anak Negeri Borneo* 《婆罗洲之子》 (1968) akan dibincangkan memandangkan fiksiyen ini mempunyai kesinambungan dari segi tema untuk hasil karya fiksiyen yang selanjutnya iaitu *Perempuan Lakia* 《拉子妇》 (1976) dan *Kisah di Pekan Jiling* 《吉陵春秋》 (1986) . Fiksiyen *Anak Negeri Borneo* juga mempunyai kesinambungan dari segi pembentukan rangka fiksiyen dan perwatakan ibu yang kemudiannya bersinambung ke fiksiyen yang seterusnya. Maka adalah wajar bagi saya membincangkan karya pertama Li Yongping ini sebagai pendahuluan dalam kajian terhadap karya fiksiyen Li Yongping. Bagi antologi karya Pan Yutong pada peringkat awal iaitu *Angin Bertiup Melalui Bunga Ros* 《因风飞过蔷薇》 (1987) dan *Bintang-Bintang Semalam* 《昨夜星辰》 (1989) , hanya beberapa buah fiksiyen yang mengandungi penulisan feminin akan dibincangkan. Dua buah antologi cerpen Pan Yutong iaitu *Air Tenang Salji Lebat* 《静水大雷》 (1996) dan *Warung di Daerah Terpencil* 《野店》 (1998) akan diberi tumpuan dalam kajian disertasi ini. Walaupun kedua-dua buah antologi cerpen ini diterbitkan selepas tahun 1995, iaitu *Air Tenang Salji Lebat* diterbitkan pada tahun 1996 dan *Warung di Daerah Terpencil* pula diterbitkan pada tahun 1998. Namun sebenarnya Pan Yutong telah mencipta kebanyakan fiksiyen-fiksiyen itu sebelum tahun

---

³ Wang Dewei (王德威), *Perbincangan Fiksiyen China dari Penghujung Dinasti Qing Hingga ke Zaman Kontemporari* 《小说中国：晚清到当代的中文小说》, (Taipei : Syarikat Penerbitan Maitian, 1993), hal. 101.

1995.⁴ Oleh itu, ia tidak bercanggah dengan batasan tempoh kajian ini. Terdapat dua buah fiksyen yang ditulis selepas tahun 1995 disebut dalam kajian disertasi ini untuk tujuan perbandingan dan memperkukuh lagi ulasan pengkaji.

- (d) Bagi karyawan Mahua siswazah universiti-universiti Taiwan yang telah memilih untuk menjadi warganegara Taiwan, pertikaian mengenai identiti mereka akan diketepikan. Persoalan adakah hasil karya mereka yang menjadi warganegara Taiwan boleh dianggap sebagai karya sastera Mahua akan dinilai secara *impersonal*. Walaupun karyawan seperti Li Yongping telah menjadi warganegara Taiwan setelah sekian lama menetap di Taiwan, namun saya masih mengelaskan beliau sebagai karyawan Mahua siswazah-siswazah universiti Taiwan. Ini adalah disebabkan kebanyakan karya fiksyen Li Yongping pada peringkat awal telah dihasilkan sebelum beliau menjadi warganegara Taiwan. Satu hakikat yang tidak dapat dinafikan adalah bahawa Li Yongping tetap berasal dari Malaysia dan beliau pernah menggunakan identiti pelajar Malaysia untuk melanjutkan pelajaran ke Taiwan. Oleh yang demikian, fokus kajian saya adalah lebih tertumpu kepada karya fiksyen dan bukannya soal identiti. Saya berpegang kepada prinsip ini agar tiada kontroversi yang akan ditimbulkan pada hari kelak.
- (e) Dalam mengemaskinikan maklumat tentang pencapaian karyawan Mahua siswazah-siswazah universiti Taiwan, memang tidak dapat dielakkan

---

⁴ Sila ambil perhatian bahawa Pan Yutong (潘雨桐) telah mencatatkan tarikh dan tempat ciptaan fiksyennya yang dihasilkan di setiap lembaran akhir fiksyennya.

sekiranya terdapat nama-nama yang telah ditinggalkan secara tidak sengaja.

Dalam penulisan disertasi ini, saya bertujuan menyelami penulisan feminisme dalam fiksyen-fiksyen karyawan Mahua siswazah-siswazah universiti Taiwan. Hasil karya karyawan tersebut juga mengandungi unsur-unsur yang mencerminkan situasi di Malaysia. Integrasi di antara pengalaman Taiwan dan pengalaman tanah air sememangnya telah menghasilkan sesuatu yang mengagumkan para pembaca di arena kesusasteraan Cina sedunia. Penulisan feminisme dalam fiksyen oleh karyawan seperti Li Yongping, Shang Wanyun dan Pan Yutong masing-masing telah memaparkan keistimewaannya dari segi seni mencipta fiksyen.

Tinjauan saya ke atas penulisan feminisme oleh karyawan-karyawan Mahua siswazah universiti Taiwan adalah berdasarkan kepada teori-teori feminisme barat. Justeru itu, dalam bab I, saya akan memberi pengenalan kepada latar belakang karyawan Mahua siswazah universiti Taiwan. Sejarah perkembangan karyawan-karyawan Mahua siswazah universiti Taiwan melanjutkan pelajaran ke Taiwan juga dijelaskan. Seterusnya, huraian terhadap pencapaian mereka di arena sastera Taiwan dan arena sastera Mahua juga akan ditinjau dan dinilai berdasarkan pencapaian mereka dalam pertandingan mencipta karya sastera, menerbitkan karya sastera, mengedit buku dan majalah, menterjemah serta menganjurkan aktiviti-aktiviti kesusasteraan.

Dalam bab II, saya akan membuat pengenalan terhadap Li Yongping dan penulisan feminisme dalam fiksyennya. Keistimewaan dan tema fiksyen beliau akan dijadikan sebagai tumpuan dalam bab ini. Ulasan yang terperinci akan dibuat terhadap penulisan feminisme dan perwatakan feminin yang dicipta oleh Li Yongping. Interpretasi yang selanjutnya akan dibuat terhadap perwatakan feminin yang begitu unik di dalam fiksyen Li Yongping. Keprihatinan Li Yongping dalam penulisan tentang golongan minoriti seperti kisah yang berlaku di rumah panjang dan watak perempuan Lakia akan dibincangkan sepenuhnya dalam bab ini.

Dalam bab III, saya akan meneruskan tinjauan ke atas penulisan feminisme oleh Shang Wanyun. Identiti Shang Wanyun sebagai seorang penulis feminin sudah tentu menghasilkan karya feminin yang berbeza dengan penulis lelaki. Perhatian akan diberi ke atas watak perempuan terencat akal iaitu A Lian (阿莲) dalam fiksyen *Gadis Terencat Akal Bernama A Lian* 《痴女阿莲》 cerpen Shang Wanyun. Isu-isu kaum wanita yang timbul dalam fiksyen Shang Wanyun akan dibincangkan berdasarkan perwatakan yang berbeza-beza. Di samping itu, saya akan menilai sejauh manakah Shang Wanyun telah membangkitkan kesedaran diri wanita moden dalam fiksyennya. Tambahan juga, teori lesbian yang berasal dari barat akan diperkenalkan dan diselitkan ke dalam disertasi ini supaya dapat menolong dalam menginterpretasi perwatakan lesbian yang telah dicipta oleh Shang Wanyun.

Dalam bab IV, tumpuan akan dialihkan kepada seorang lagi karyawan siswazah universiti Taiwan yang terkenal iaitu Pan Yutong dan karya-karya

fiksyennya. Pengenalan terhadap latar belakang dan fiksyen Pan Yutong akan dijelaskan pada permulaannya. Selanjutnya, tinjauan terhadap penulisan feminisme sekali lagi dijadikan sasaran kajian dalam menganalisa fiksyen Pan Yutong. Perwatakan feminin yang istimewa seperti Li Qiang (李蔷) yang telah dicipta oleh Pan Yutong akan dibincangkan. Konsep “*Reification*” yang membabitkan nasib kaum wanita akan diberi perhatian dalam penulisan Pan Yutong. Perwatakan perempuan asing dan pelacur yang dicipta oleh Pan Yutong juga akan dikemaskinikan dalam bab ini. Sebagai tambahan, teori dan pandangan sarjana barat terhadap perogolan akan diperkenalkan dalam bab ini supaya dapat membantu dalam menginterpretasikan penulisan perogolan dalam fiksyen Pan Yutong yang mempunyai makna tersirat. Penilaian terhadap karya fiksyen Pan Yutong juga akan ditinjau dari segi karakter perwatakan dan tema fiksyennya.

Dalam bab V, sebelum membuat kesimpulan, saya cuba membuat suatu perbandingan yang makro di antara karya-karya fiksyen bagi ketiga-tiga orang karyawan yang terkenal iaitu Li Yongping, Shang Wanyun dan Pan Yutong. Penulisan feminin yang wujud di antara penulis-penulis ini akan dikemaskinikan berdasarkan tema, perwatakan dan mesej utama yang tersurat dalam fiksyen-fiksyen mereka. Ini adalah untuk menjelaskan bahawa selain penulis wanita, terdapat juga penulis lelaki yang mengusahakan penulisan feminisme di arena sastera Mahua.

Seterusnya pelbagai imej perwatakan ibu yang penting akan ditinjau. Perbandingan wajah ibu yang berbeza-beza ciptaan karyawan Mahua siswazah

universiti Taiwan akan dibincangkan supaya suatu gambaran yang lebih konkrit dapat diperoleh.

Selain itu, penulisan terhadap kaum wanita dan golongan minoriti juga akan dibincangkan. Penulisan feminin yang lain seperti penulisan tentang watak pelacur, wanita yang tertindas, keganasan seks dan jenayah juga diberi perhatian untuk menyahut kepada tumpuan dalam bab ini.

Sebagai natijah, saya akan memberi suatu kesimpulan bagi disertasi saya dalam kajian terhadap penulisan feminisme oleh karyawan-karyawan siswazah universiti Taiwan.

D. Metodologi Kajian

Kaedah yang digunakan dalam kajian saya ialah kajian kepustakaan. Destinasi untuk pengumpulan bahan-bahan rujukan termasuklah Perpustakaan Pengajian Asia Timur Universiti Malaya, Bilik Sumber Pusat Sumber dan Penyelidikan Huazi. (华研), Perpustakaan National University of Singapore, Perpustakaan Sastera Mahua Kolej Selatan (南方学院马华文学馆), Bilik Sumber *Sin Chew Jit Poh* 《星洲日报》, Bilik Sumber Gabungan Persatuan Alumni Universiti Taiwan Malaysia (留台联总) dan sebagainya. Di samping itu, bahan-bahan yang berkenaan juga didapatkan dari laman-laman internet yang tertentu. Kerja lapangan termasuk temuramah dengan tokoh-tokoh berkenaan turut dilakukan untuk mendapatkan

pandangan dan maklumat yang lebih komprehensif. Koleksi fiksi-fiksi pilihan dan maklumat yang dikumpul akan dikaji dan dianalisa oleh pengkaji secara terperinci. Kajian sedia ada yang mempunyai kaitan dengan skop kajian akan dijadikan rujukan supaya hasil kajian lebih sempurna.

Dari segi yang lain, kaedah penyelidikan yang terdapat dalam analisis dan ulasan disertasi ini juga mengambil pendekatan teori-teori feminisme barat supaya tinjauan yang lebih menyeluruh dapat dilakukan. Teori-teori feminisme barat ini juga berkesan dalam membuat ulasan terhadap penulisan feminin oleh karyawan Mahua di kalangan siswazah universiti-universiti Taiwan.

Di negara-negara Barat, “feminisme” bukan lagi pantang larang tetapi ia menjadi suatu yang popular dalam bidang pengajian. Kajian wanita dan gender telah menjadi sebahagian daripada kursus-kursus universiti.⁵

Kata nama “feminisme” berasal dari negara Perancis pada abad ke-19. Ia merujuk kepada kempen wanita pada awalnya tetapi kini telah dikurniakan dengan makna yang lebih meluas setelah ia digunakan secara menyeluruh di merata tempat. Feminisme dilahirkan kerana terdapat golongan yang merasai bahawa kaum perempuan telah tertindas dengan wujudnya ketidakadilan di antara lelaki dengan perempuan. Tindakan terhadap kaum perempuan adalah perbuatan manusia di bawah

---

⁵ Ren Yiming (任一鳴), *Perkembangan Kesusasteraan Wanita China Pada Zaman Moden* 《中国女性文学的现代衍进》, (Hong Kong : Kedai Buku Qingwen, 1997), hal. 19.

institusi sosial dan ia bukanlah biologikal. Oleh itu, kaum perempuan sendiri berkeupayaan untuk mengubah keadaan ini.

Menurut Gu Yanling (顾燕翎), pada umumnya, tumpuan feminisme adalah: (a) Menceritakan ketidakadilan di antara kaum lelaki dan perempuan. (b) Menggunakan pandangan feminin untuk memberikan penerangan. (c) Mencari jalan penyelesaian. (d) Membina sebuah masyarakat yang saksama dan adil dengan kebudayaan baru.⁶

Teori feminisme telah berubah dan diubahsuai setelah mengharungi peredaran zaman, perbezaan lokasi dan kebudayaan. Akibatnya, pelbagai aliran teori feminisme telah muncul. Aliran feminisme ini memang mempunyai perbezaan dari segi sejarah, kaedah analisis dan pendekatan. Namun objektif mereka adalah sehaluan iaitu mengecam dan mengubahsuai kebudayaan patriarki.

Disertasi ini dihasilkan dengan berpandu kepada teori-teori feminisme seperti teori Liberal Feminisme, teori Kewujudan Feminisme, teori Radikal Feminisme, teori Lesbian Feminisme dan sebagainya.

---

⁶ Gu Yanling (顾燕翎), *Feminisme : Teori dan Aliran* 《女性主义：理论与流派》, (Taipei : Syarikat Penerbitan Nüshu Wenhua, 1996), hal. VII-VIII.

Teori Liberal Feminisme

Teori Liberal Feminisme merupakan titik tolak kepada aliran teori feminisme yang lain. Teori ini juga menjadi tumpuan kepada aliran teori yang lain untuk diubahsuai dan diterap ke dalam teori mereka. Pada awal abad ke-18, golongan lelaki di Eropah telah mulai menentang pemerintahan monarki. Kejadian ini telah mencetuskan golongan feminisme mulai menyoal kuasa mutlak lelaki. Teori Liberal Feminisme menitikberatkan pendekatan rasional. Mereka berpendapat bahawa setiap insan akan bertindak rasional setelah menerima corak pendidikan yang sama. Mereka juga percaya bahawa setiap individu dapat membuat keputusan yang terbaik berdasarkan rasional dan budi bicara masing-masing. Oleh itu, aliran teori ini menuntut supaya individu diberi hak peribadi yang sepenuhnya untuk kepentingan diri. Kebebasan diri tidak harus dicabuli. Kerajaan harus mengambil pendirian yang neutral terhadap individu untuk menjamin keadilan yang saksama dari segi kebebasan dan harta.

Wakil bagi teori Liberal Feminisme terdiri daripada Mary Wollstonecraft (1759~1797), Margaret Fuller (1810~1850) dan Betty Friedan (1921~). Mereka telah menyebarkan teori ini kepada kaum wanita dengan menegaskan bahawa wanita juga dapat berfikir secara rasional. Ketidakadilan yang wujud adalah disebabkan oleh adat resam dan kecacatan sistem pendidikan. Kaum wanita harus diberi pendidikan yang sama mutu supaya ketidakadilan yang berpunca daripada perbuatan manusia dapat dihapuskan. Kaum wanita harus diberi peluang yang adil untuk membuat pilihan

supaya mereka dapat memberi sumbangan dalam pembangunan sumber manusia. Dari sisi undang-undang, diskriminasi jantina harus dihapuskan sama sekali.⁷

Pada abad ke-20, teori Liberal Feminisme telah berkembang ke sektor kerajaan dan ia menuntut supaya golongan minoriti juga diberi perlindungan. Dari segi ekonomi, mereka meminta untuk pengagihan ekonomi yang lebih adil. Dari segi undang-undang, mereka menuntut supaya undang-undang digubal untuk membanteras diskriminasi jantina. Usaha yang lain adalah seperti memperjuangkan supaya pusat penjagaan kanak-kanak, pusat perlindungan wanita tertindas dan pusat latihan kerjaya untuk wanita didirikan.

Teori Kewujudan Feminisme

Teori Kewujudan Feminisme dipelopori oleh Simone de Beauvoir. Karya Beauvoir yang berjudul *The Second Sex* telah memberi pengaruh yang amat besar dalam bidang feminisme. Ia berkembang di negara Perancis selepas Perang Dunia Kedua. Fungsi teori ini adalah membina semula keyakinan manusia selepas peperangan.⁸

---

⁷ Bryson. V., "Modern Liberal Feminism and Its Critics," dalam *Feminist Political Theory : An Introduction*, (London : MacMillan, 1992), hal. 1-19.

⁸ Sila rujuk Rosemarie Tong (罗思玛莉.佟恩), terjemahan Diao Xiaohua (刁筱华), *Pemikiran Feminisme 《女性主义思潮》, Feminist Thought : A Comprehensive Introduction*, (Taipei : Syarikat Penerbitan Shibao Wenhua, 1996), hal.345-346.

Beauvoir dalam karyanya telah mengemukakan bahawa konsep diri / pihak lain (*self / other*) merupakan asas pemikiran manusia. Kaum lelaki telah menjadikan diri mereka sebagai ‘diri’ dan perempuan sebagai ‘pihak lain’ . Sekira pihak lain membentuk apa-apa ancaman terhadap ‘diri’ , ini bermakna kaum perempuan telah mengancam kaum lelaki. Sekiranya kaum lelaki ingin hidup bebas, mereka perlu menundukkan kaum perempuan ke kedudukan sekunder.⁹

Beauvoir menafikan kelemahan dan kelembutan wanita terbentuk secara semula jadi. Beliau berpendapat kaum perempuan harus memberikan definisi semula terhadap diri mereka. Beliau juga bercadang supaya kaum perempuan menolak peranan tradisional mereka demi kehidupan bebas. Beauvoir menuduh bahawa peranan sosial merupakan suatu institusi kaum lelaki untuk mengawal kaum perempuan. Dalam proses sosialisasi secara turun temurun, kaum wanita telah dibentuk menjadi golongan yang pasif dan feminin.¹⁰

Beauvoir juga menegaskan kaum perempuan harus berdikari dari segi ekonomi supaya membawa perubahan kepada moral, kebudayaan dan sosial. Kaum lelaki atau penindas tidak akan menjadi murah hati tanpa sebarang sebab. Namun apabila kaum lelaki memberi kebebasan tertentu demi kepentingan diri mereka, kaum wanita harus

---

⁹ Simone Beauvoir (西蒙.波娃) , terjemahan Ou Yangzi (欧阳子等人译) , *The Second Sex* 《第二性》 , (Taipei : Syarikat Penerbitan Zhiwen, 1993), Jilid I, hal. 93-95.

¹⁰ Sila rujuk Rosemarie Tong (罗思玛莉.佟恩) , 1996, hal. 364-369.

melipatgandakan usaha mereka pada masa itu. Apabila keadilan yang saksama telah tercapai di antara kedua-dua jantina, maka mereka akan saling menghormati.¹¹

Teori Radikal Feminisme

Bagi Teori Radikal Feminisme pula, ia mengatakan bahawa tindasan terhadap wanita merupakan bentuk tindasan yang asas. Wakilnya Chatarine Mackinnon berpendapat hanya teori radikal merupakan teori feminisme yang sebenar. Kempen feminisme oleh golongan Radikal telah mencatatkan sejarah pergerakan feminisme Amerika Syarikat yang paling gemilang. Secara ringkasnya, teori ini menuduh bahawa bentuk tindasan terhadap wanita telah menjadi asas kepada segala tindasan yang lain. Mereka cuba mencari jalan untuk melepaskan diri daripada tindasan. Isu-isu yang ditimbulkan adalah berkaitan dengan peranan gender, percintaan, perkahwinan, keluarga, peranan ibu, melahirkan anak, perogolan, tubuh, mental wanita dan sebagainya.¹²

---

¹¹ Sila rujuk Simone de Beauvoir, terjemahan H. M. Parshley, H. M. Parshley ed.. *The Second Sex*, (New York : Vintage Books, 1953), hal. 810-814.

¹² Barrett Micee, *Women ' s Oppression Today : Problems in Marxist Feminist Analysis*, (London : Verso Editions and NLB, 1980), hal. 98-115.

Teori Analisis Psikologi

Teori Analisis Psikologi Feminisme telah diasaskan oleh Sigmund Freud. Sigmund Freud sebenarnya merupakan seorang psikologis. Beliau telah mengemukakan banyak konsep yang menarik perhatian umum. Contohnya ialah “*infantile sexuality*” , “*the castration complex*” dan sebagainya. Konsep-konsep seumpama ini berkait rapat dengan seksualiti dan gender.¹³

Pelopop teori ini yang seterusnya iaitu Julia Kristeva pula berpendapat bahawa perempuan tidak mudah terpisah dengan ibu. Dari segi yang lain, ibu yang menyayangi anak lelaki juga akan mengalihkan kerunsingan mereka ke atas anak perempuan. Hubungan ibu dengan anak perempuan yang sebegini merupakan bentuk hubungan yang asli. Kaum perempuan biasanya tidak menggunakan kata ganti nama diri yang pertama iaitu ‘aku’ untuk menggelar diri sendiri. Perempuan seperti begini terikat kepada kontrak sosial yang simbolik (*the socio-symbolic contract*).¹⁴ Mereka dimiliki oleh kaum lelaki dan menanggung kesusahan untuk pihak lelaki. Mereka sudi didera dengan menganggap ia sebagai suatu kenikmatan. Ini merupakan satu bentuk psikosis akibat terlalu mengagung-agungkan kebudayaan lelaki. Menerusi pengorbanan kaum perempuan ataupun mengorbankan kaum perempuan, masyarakat dan keluarga barulah dapat kekal dalam keadaan aman damai.

---

¹³ Gayle Greene, Coppelia Kahn (囑尔耶·革雷尼、格北里亚), terjemahan Chen Yingchi (陈引驰), *Kritikan Kesusasteraan Feminisme* 《女性主义文学批评》, (Taipei : Syarikat Penerbitan Luotuo, 1985), hal. 102-107.

¹⁴ Sila rujuk Julia Kristeva, *The Revolution in Poetic Language*, (New York : Columbia University Press, 1984), hal. 260.

Luce Irigaray pula mengecam teori yang dikemukakan oleh Sigmund Freud.

Beliau berkata :

Apa yang dikatakan oleh Sigmund Freud adalah keadaan sebenar. Dia tidak mencipta feminisme. Dia hanya cuba untuk memberi penerangan. Masalah timbul apabila Freud tidak mengkaji tentang latar belakang sejarah. Contohnya, Freud menganggap kesedaran wanita itu sebagai norma. Dia menggunakan sejarah individu wanita untuk menerangkan kesengsaraan, kesakitan dan masalah mereka. Namun Freud tidak mengambil tahu tentang hubungan sosial dan kebudayaan yang mengakibatkan masalah kaum wanita. Ini menyebabkan kaum wanita perlu membisu supaya menunduk kepada kehendak dan undang-undang patriarki.¹⁵

Irigaray juga mendakwa bahawa kaum lelaki pernah mengkhayalkan bahawa kaum perempuan menghendaki bahagian tubuh yang diagung-agungkan oleh diri mereka. Beliau menuduh bahawa patriarki memaksa kaum perempuan menyamar diri (*masquerade*) supaya menjadi “perempuan yang sejati” mengikut kehendak kaum lelaki. Namun, perempuan sejati ini bukanlah perempuan yang natural. Irigaray berpendapat bahawa kaum perempuan mempunyai ciri-ciri semula jadi yang istimewa dan mereka tidak memerlukan apa-apa perantaraan untuk menjadi perempuan yang sejati.¹⁶

Di samping itu, Irigaray amat mengambil berat hubungan ibu dengan anak perempuan. Beliau menegaskan hubungan ibu dengan anak perempuan yang dibincangkan olehnya bukanlah tertakluk kepada keluarga patriarki tetapi merujuk kepada hubungan ibu yang membesarkan anak perempuannya. Irigaray juga

---

¹⁵ Sila rujuk Luce Irigaray, terjemahan Catherine Porter, *This Sex Which is Not One*, (Ithaca : Cornell University Press, 1985), hal. 70.

¹⁶ *Ibid.* , hal. 54-55.

menegaskan bahwa kaum wanita memerlukan satu jenis bahasa supaya orang perempuan dapat bertutur dengan identiti perempuan di kalangan perempuan (*speak as woman among woman*).¹⁷

Teori Lesbian Feminisme

Teori Lesbian Feminisme sebenarnya adalah berkembang dari rumpun Teori Radikal Feminisme. Bagi para lesbian, kelahiran nafsu terhadap orang perempuan bukan sahaja merupakan kecenderungan seks, tetapi juga suatu kesedaran dari segi pilihan politik yang mencabar sistem heteroseksual. Mencabar heteroseksual sebenarnya juga mencabar hak dominasi oleh kaum lelaki dalam hubungan ini. Lesbian telah mengurniakan definisi yang baru dalam teori mereka. Mereka ingin melepaskan diri dari kawalan kaum lelaki menerusi persefahaman di antara kaum perempuan.¹⁸

Dengan berpanduan kepada rangka-rangka teori tersebut serta ulasan diri saya, maka diharapkan disertasi ini dapat mempersembahkan satu laporan kajian yang bermakna.

---

¹⁷ *Ibid.* , hal. 135.

¹⁸ Sila rujuk *Radicalesbians*, terjemahan Zhang Junmei (张君玫), "The Woman Identified Woman," 〈基进女同性恋, 女人认同女人〉, majalah *Funü Xinzhi* 《妇女新知》, No. 159, Ogos 1985, hal. 2-4.

E. Kajian Lepas

- 1) Yang Jinyu (杨锦郁) . 1998. "Meninjau Perwatakan Wanita dalam Cerpen Shang Wanyun" 〈论商晚筠小说中的女性〉. *Koleksi Tesis Sastera Mahua Pengukuhan Tempatan Demi Menuju ke Arah Dunia* 《扎根本土，面向世界论文集》. Kuala Lumpur : Persatuan Penulis-Penulis Aliran China Malaysia dan Persatuan Siswazah Jabatan Pengajian Tionghoa Universiti Malaya.

Kertas kerja ini mengkaji perwatakan wanita yang dicipta oleh Shang Wanyun dalam fiksyennya. Skop kajiannya tertumpu kepada fiksyen-fiksyen Shang Wanyun sahaja.

- 2) Zhuang Huaxing (庄华兴) . 1999. "Pihak Lain? Ataupun "Kita" ? Perbincangan Imej Perwatakan Kaum Asing dalam Karya Cerpen Shang Wanyun" 〈他者? 抑或“己他”? 商晚筠的异族人物小说初探〉. *Koleksi Tesis Seminar Antarabangsa Sastera Mahua Tahun 1999* 《九九：马华国际学术研讨会论文集》. Skudai : Jabatan Pengajian Tionghua Kolej Selatan.

Kertas kerja ini membincangkan imej perwatakan kaum asing dalam karya fiksyen Shang Wanyun. Skop kajiannya lebih tertumpu kepada perwatakan kaum asing yang dicipta oleh Shang Wanyun dalam fiksyennya.

- 3) Huang Jinshu (黄锦树) . 1995. "Neo / Pasca-Imigrasi : Pengalaman Perantauan, Perhubungan Kaum dan Estetika Harem--Perbincangan Terhadap Fiksyen Pan Yutong" 〈新/后移民：漂泊经验、族群关系与闺阁美感——论潘雨桐的小说〉. *Majalah Zhongwai Wenxue* 《中外文学》, Jilid 1, No. 24, Jun 1995.

Artikel ini membincangkan tema dan perwatakan dalam karya fiksi Pan Yutong. Isu-isu perkauman dan perwatakan wanita telah dibincangkan secara terperinci.

- 4) Huang Jinshu (黄锦树). 1996. "Di Alam Dunia yang Dilupai – Bacaan Terhadap Karya Li Yongping *Lautan Timur Hijau*" (Jilid I) 〈在遗忘的国度 – 读李永平《海东青》〉 (上卷) dalam *Sastera Mahua: Sifat Kecinaan, Bahasa dan Sejarah Sastera* 《马华文学: 内在中国. 语言与文学史》, Kuala Lumpur : Pusat Sumber dan Penyelidikan Huazi, hal. 162-186.

Esei ini membincangkan tema dan perwatakan dalam karya fiksi Li Yongping yang berjudul *Lautan Timur Hijau* 《海东青》. Namun demikian, Huang Jinshu (黄锦树) juga menyentuh tentang karya awal ciptaan Li Yongping.

- 5) Lin Chunmei (林春美). 1999. "Ilusi Terhadap Perempuan dalam Bidang Penulisan Lelaki – Kritikan ke Atas Fiksi Pan Yutong : *Air Tenang Salji Lebat* dan *Warung di Daerah Terpencil*" 〈男性书写场域中的女性幻象 – 从静水到野店说潘雨桐〉 dalam *Koleksi Tesis Seminar Antarabangsa Sastera Mahua Tahun 1999* 《九九 : 马华国际学术研讨会论文集》. Skudai : Jabatan Tionghua Kolej Selatan.

Esei ini membincangkan perwatakan wanita dalam fiksi Pan Yutong. Skop perbincangannya lebih tertumpu kepada fiksi Pan Yutong yang berjudul *Air Tenang Salji Lebat* dan *Warung di Daerah Terpencil*.

- 6) Ng Yean Leng (伍燕翎). 1999. *Penulisan Pinggiran : Penulisan Wanita dalam Karya Fiksi Shang Wanyun*. Kuala Lumpur : Universiti Malaya.

Latihan ilmiah ini mengkaji penulisan wanita Shang Wanyun. Skop kajiannya tertumpu kepada fiksyen-fiksyen Shang Wanyun dengan berpandukan perspektif beberapa orang feminis barat.